

ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUURBEHOUD A.2003.17

Nummer : IN.A.2003.17
Datum : 27 januari 2003
Auteurs: Frederic Piesschaert
Vragen naar: Frederic Piesschaert
Geadresseerde : Ward Vervoort
Aantal bladzijden: 3

Betreft: Bufferend effect van landschapsdijken voor weidevogels in de haven van Zeebrugge

Geachte heer,

Naar aanleiding van uw telefonische vraag van 24/01/03 over referenties omtrent het bufferend effect van landschapsdijken kan ik u het volgende melden. Zoals verwacht zijn studies over de efficiëntie van bufferdijken (i.e. vergelijkende studies van de overlast voor en na de aanleg van een dijk) zo goed als onbestaand, zeker wanneer het effecten op weidevogels betreft. Toch kunnen onderstaande documenten misschien nuttig zijn. Van de referenties voorafgegaan door een asterisk kan ik u desgewenst een kopie bezorgen.

Geluidshinder

- Canters, K.J., R. Cuperus & W.L.M. Tamis. 1995. Levensstrategiekenmerken voor het bepalen van de gevoeligheid voor ingrepen, geïllustreerd aan de verstoring van weidevogels door geluid. In: Schoute, J.F.Th. et al., *Waarheen met het landelijk gebied?: geselecteerde en geredigeerde bijdragen aan het symposium 'Waarheen met het landelijk gebied?', Wageningen, 15 september 1994*, 325-330. Alphen aan de Rijn: Samson H.D. Tjeenk Willink.
- Kleinhoonte van Os, G.J. 1982. Zijn bomen effectieve wapens tegen geluidshinder. Geluid en omgeving (maart) : 25-26.
- *Luyssaert et al. 1999. Sludge mounds as forced buffer zones between hard to combine landuses. In: CATS 4, Characterisation and treatment of sediments, pp. 447-475.

Luysaert et al. (1999) bevat verschillende referenties naar andere studies over buffereffecten. Globaal blijkt dat het bufferend effect van bomen relatief gering is (men spreekt van een daling van 5 tot 10 dB per 100 m). Niet zozeer de begroeiing maar wel de omvang van de buffer zorgt dus voor het geluidswerend effect.

In het kader van de leefbaarheidsstudies voor Doel en voor Kallo-Verrebroek-Kieldrecht zijn studies gebeurd over het isolerend effect van bufferdijken. Er zou ook een studie gebeurd zijn over een geluidsbuffer rond Doel in het kader van het MER voor het Deurganckdok. Het gaat hierbij vooral om effecten voor de bevolking, niet zozeer voor de natuur. Gedetailleerde info over deze studies is te verkrijgen bij

Frank De Mulder (projectcoördinator strategische planning LSO) of Marjan van Avermaet (secretaresse)
Provincie Oost-Vlaanderen
Provinciehuis
Gouvernementstraat 1
9000 Gent
09/2678000 (algemeen)
09/2678489 (secretariaat)

Lichthinder

Over het effect van lichtoverlast op het broedsucces bij weidevogels is een interessant rapport beschikbaar op <http://www.minvenw.nl/rws/dww/uitgaven/grutto/grutto.pdf>. Dit rapport werd ook gebruikt in de MIRA-rapportage over lichthinder.

Inrichtingsvarianten voor bufferdijken

Studies over de inrichting van bufferdijken zijn logischerwijs meestal zeer locatiegebonden. Er zijn bijvoorbeeld inrichtingsvoorstellen beschikbaar voor de buffer rond de Waaslandhaven en de buffer rond Zandvliet en Berendrecht:

- *Van den Bergh, E. et al. 2000. Bijdrage van de werkgroep buffering Waaslandhaven aan het strategisch plan Waaslandhaven met betrekking tot de ecologische invulling van de buitenste 100 m van de volumebuffer. Advies van het Instituut voor Natuurbehoud IN.A.2000.50.
- *Technische Dienst van het Havenbedrijf Antwerpen. 1998. Evaluatienota werkgroep nr. 2: slibverwerking door lagunering en berging op rechteroever. Pp. 57 + bijlagen.

In beide gevallen gaat het om een relatief brede bufferstrook van 100 tot 200 meter. Naar ik begrepen heb is deze ruimte niet beschikbaar in Zeebrugge. Een algemenere visie op de inrichting van een heuvel is te vinden in

- *De Vos, B. 1994. De aanpak van primaire natuurtechnische milieubouw op baggerslibgronden. Groene Band 93. 40 p.

Voorts kunt u contact opnemen met Provincie Antwerpen-Studiegroep Omgeving die het Strategisch Plan voor de haven van Antwerpen coördineert. In het kader van het Strategisch Plan werden alle relevante studies in Vlaanderen geïnventariseerd. Als er nog andere bufferstudies werden uitgevoerd zal deze instantie daar wellicht van op de hoogte zijn.

Hoewel blijkt dat er een duidelijk hiaat bestaat in de literatuur over effectstudies van bufferdijken hoop ik u hiermee van dienst te kunnen zijn.

Hoogachtend,

Frederic Piesschaert
Wetenschappelijk attaché

Instituut voor Natuurbehoud
Kliniekstraat 25
1070 Brussel
02 558 18 18
frederic.piesschaert@instnat.be
www.instnat.be